

**Uddannelsesprogram
for hoveduddannelsen
i
gynækologi og obstetrik
ved
Sygehus Vendsyssel
og
Aalborg Sygehus**

1. Indledning

Gynækologi og obstetrik har udviklet sig til at være et speciale, hvor kvinden og hendes familie og ikke sygdomme og organer er i fokus. Specialet har tidligere traditionelt hørt til det kirurgiske område, men består i dag af et vidt spektrum af delområder. Disse omfatter almen gynækologi, reproduktiv gynækologi, urogynækologi, gynækologisk onkologi og føto-maternel medicin.

Gynækologi og obstetrik omfatter forebyggelse, udredning og behandling af sygdomme og symptomer i de kvindelige kønsorganer, diagnostik og behandling af fertilitetsproblemer, svangerskabsforebyggelse, svangerskabsafbrydelse og kønshormonbehandling af kvinder. Specialet omfatter endvidere udredning og behandling af kvinder med sygdomme, der skyldes forandringer i bækkenbund og nedre urinveje. På flere sygehuse behandler gynækologer i samarbejde med de retsmedicinske institutter ofre for seksualiseret vold. Endvidere varetager gynækologer i speciallægepraksis lidelser i mammae og er aktive i opsporing af brystkræft.

Obstetrik (fødselshjælp) omfatter sundhedsfremme, forebyggelse, undersøgelser og behandling under svangerskab, fødsel og i barselsperioden. Desuden varetager specialet en stor del af den prænatale genetiske rådgivning, herunder de prænatale diagnostiske prøveudtagninger i et nært samarbejde med kromosomlaboratorierne. Terapeutiske indgreb på syge fostre udføres kun på højtspecialiserede afdelinger indenfor specialet.

Specialet har en bred berøringsflade til almen praksis, idet svangerskabsforebyggelse, svangreomsorg og gynækologiske problemstillinger udgør en stor del af virksomheden i almen praksis.

En væsentlig del af arbejdet i specialet foregår i speciallægepraksis. Hovedparten af de gynækologiske speciallægepraksis findes i de større byområder. En del af den gynækologi, som ikke forudsætter indlæggelse eller generel anæstesi inklusive visse ambulante operationer, foregår i gynækologisk speciallægepraksis.

Specialet samarbejder med jordemodervæsnet omkring svangerskab og fødsel. Specialet har endvidere samarbejde med anæstesi, pædiatri, klinisk genetik, onkologi, patologi, psykiatri, radiologi, intern medicin, retsmedicin, urologi og kirurgisk gastroenterologi.

Specialets videnskabelige selskab hedder DSOG (Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi). Der henvises til www.dsog.dk for yderligere oplysninger.

I **REGION NORD** findes der universitetsafdelinger på Skejby Sygehus og Aalborg Sygehus Nord samt specialafdelinger på 6 centralsygehuse (Sygehus Vendsyssel, Sygehus Nord (Thisted), Viborg, Herning, Randers og Silkeborg). Regionen varetager alle aspekter af det gynækologiske/obstetriske speciale. Universitetssygehusenes landsdelsfunktioner fremgår af Sundhedsstyrelsens hjemmeside: <http://www.sst.dk/publ2002/specialeplanlaegning/html/index10.html>

Praktiserende gynækologer varetager en del af specialet i Nordjyllands, Viborg og Århus amter.

For at påbegynde speciallægeuddannelsen i gynækologi og obstetrik kræves dokumenteret dansk ret til selvstændigt virke som læge; dvs. at turnusuddannelsen på 18 måneder skal være afsluttet. Den gynækologiske/obstetriske speciallægeuddannelse er berammet til 5 år og består af introduktionsuddannelsen (12 måneder) og hoveduddannelsen (48 måneder). Hoveduddannelsen skal påbegyndes senest 6 år efter afsluttet introduktionsuddannelse.

Hoveduddannelsen er sammensat af 1 år på højt specialiseret gynækologisk/obstetrisk afdeling (HSE), fulgt af ½ år på kirurgisk afd. på funktionsbærende enhed (FBE) og 1½ år på gynækologisk/obstetrisk afd. på FBE og sluttelig 1 år på HSE. I hoveduddannelsen indgår der obligatoriske tværfaglige og specialespecifikke kurser, færdighedsudviklende perioder, forskningstræning samt mulighed for klinisk fokuserede ophold.

Formålet med den gynækologisk obstetriske hoveduddannelse er at den uddannelsessøgende skal:

- opnå kompetencer, der gør det muligt at varetage vagtarbejdet, og under ledelse af overlæge varetage det daglige arbejde på en gynækologisk obstetrisk afdeling
- tilegne sig viden, færdigheder og holdninger på et niveau, så han/hun selvstændigt kan undersøge og udrede alle almindeligt forekommende gynækologiske og obstetriske sygdomme
- blive i stand til at varetage egen faglige udvikling
- blive i stand til at varetage klinisk undervisning og supervision
- blive fortrolig med at inddrage etiske problemstillinger
- blive i stand til at udvikle interesseområder på internationalt niveau

I målbeskrivelsen og logbogen for specialet er anført hvilke minimumskompetencer, der kræves for at få anerkendt et hoveduddannelsesforløb. www.dsog.dk/maalbeskrivelse

2. Præsentation af uddannelsesforløbet

Ansættelsesforløb

Hoveduddannelsen er på 48 måneder og forløber som følger:

Der indgår 4 ansættelser		
Gyn/obs (HSE) (Fase 2)	12 mdr.	Aalborg Sygehus
Kirurgi (FBE)	6 mdr.	Sygehus Vendsyssel
Gyn/obs (FBE) (Fase 3)	18 mdr.	Sygehus Vendsyssel
Gyn/obs (HSE) (Fase 4)	12 mdr.	Aalborg Sygehus
I alt	48 mdr.	Herefter speciallæge, hvis målbeskrivelsens kompetencekrav er opfyldt

Præsentation af ansættelsessted

Aalborg Sygehus Nord, gynækologisk/obstetrisk afdeling

Afdelingen betjener basisfunktion for ca. 300.000 indbyggere, hvortil kommer modtagelse af komplicerede tilfælde fra andre afdelinger i amtet samt et mindre antal patienter fra andre amter med lidelser, der kræver behandling på afdeling med lands- og landsdelsfunktion.

Nærmere beskrivelse af afdelingen: se bilag 1.

Introduktion, vagtstruktur, kursusansøgning, kurser og konferencer: se bilag 2.

Præsentation af ansættelsessted

Sygehus Vendsyssel, organkirurgisk afdeling

Sygehus Vendsyssel omfatter organkirurgisk afdeling, Hjørring Sygehus og kirurgisk afdeling, Frederikshavn Sygehus.

Se bilag 3.

Præsentation af ansættelsessted

Sygehus Vendsyssel, gynækologisk/obstetrisk afdeling

Fase 3 i hoveduddannelsen udgør i alt 18 mdr., heraf dels 6 mdr. reservelægetid og dels 12 mdr. 1. reservelægetid på Gynækologisk Obstetrisk afdeling, Sygehus Vendsyssel.

Angående organisation og nærmere beskrivelse af Sygehus Vendsyssel og Gynækologisk Obstetrisk afdeling henvises venligst til bilag 4.

3. Præsentation af kompetenceudvikling

Ansættelsesperiode: fra / - 200 til / - 200

Mentor:

Vejleder:

Vejleder:

Vejleder:

Vejleder:

Målbeskrivelsen for hoveduddannelsen beskriver hvilke kompetencer der skal opnås i løbet af hoveduddannelsen, heraf skal 71 attesteres i logbogen.

Nedenstående uddannelsesprogram er opbygget således (se skabelonen), at der for de enkelte kompetencer er angivet, hvordan kompetencen skal opnås i dette forløb (læringsstrategien) og hvilken evalueringsstrategi, der skal anvendes. De anvendte begreber og forkortelser forklares nærmere i kapitel 4 og 5 samt i målbeskrivelsen www.dsog.dk/maalbeskrivelse. Logbogen findes på www.dsog.dk (porteføljer).

Uddannelsesprogrammet indeholder dermed alle de nødvendige oplysninger til afholdelse af vejledersamtalerne.

Kompetencer	Uddannelsesprogram
--------------------	---------------------------

De enkelte kompetencer er hentet direkte fra målbeskrivelsen	Beskriver hvordan de enkelte kompetencer skal opnås. Fx uddannelses uger, fokuserede ophold m.m.
Evalueringsstrategi Er hentet direkte fra logbogen Se nedenstående skema	Uddannelsesplan Individuelle aftaler med vejleder, noter til anvendelse ved vejleder samtaler m.m.

Følgende kompetenceniveauer anvendes ved de procedurerelaterede færdigheder, der evalueres ved brug af checkliste. De er anvendt mere bredt i kompetenceskemaet for at anskueliggøre progressionen i kursistens kompetenceudvikling i forløbet.

Kompetenceniveauer for procedurerelaterede færdigheder	
A	Har set, hørt eller læst om Normalt vil det indebære, at man har overværet proceduren
B	Nøje supervision Kan udføre proceduren under nøje supervision (ved operative indgreb vil vejleder typisk være på stuen evt. i vask)
C	Nogen supervision Kan udføre proceduren under nogen supervision. (Ved operative indgreb eller fødegangsarbejde vil vejleder typisk være orienteret med henblik på evt. assistance)
D	Uden supervision Kan udføre proceduren uden supervision. Operative procedurer kan typisk udføres i vagten med vejleder på tilkald fra hjemmet
E	Undervise Kan supervisere og undervise i proceduren (Typisk skal kursisten have superviseret yngre kolleger 5 eller flere gange i proceduren)

Færdighedsudviklende perioder

Uddannelsen er tilrettelagt med færdighedsudviklende perioder efter følgende skema

	Dage		
	Fase 2	Fase 3	Fase 4
Introduktion (rundvisning, ultralyd, fødegang, operationsgang og akutstue)	5		
*Ultralyd	10	10	10
* Fødegang	10	10	10
Ambulatorium	10	10	10
ODA/obstetrisk ambulatorium	10	10	10
*Operation	10	10	10
Fertilitet	5	5	10
Urogynækologi	5	5	5

*Obligatoriske færdighedsudviklingsperioder.

Rækkefølgen er uvilkaarlig og opholdene kan opdeles i mindre perioder. De resterende dagarbejdsdage indenfor ansættelsen vil blive fordelt indenfor hele det gynækologisk/obstetriske område.

Fokuserede kliniske ophold

Fokuseret ophold på fertilitetsklinik

Fokuserede ophold i øvrigt kan aftales efter den enkeltes behov (neonatalafdelingen, onkologisk afdeling).

Kompetenceskema

Medicinsk ekspert:

Kirurgi:

K1	Kompetencer: Udrede, informere og vurdere behovet for akut behandling af pt. med akutte kirurgiske tilstande, almindelige kirurgiske og urologiske lidelser samt post-operative komplikationer	Uddannelsesprogram: Mesterlære i klinisk arbejde I portefølje samles cases til diskussion Færdighedsudviklende periode i klinisk kirurgi
	Evalueringsstrategi: Direkte observation Porteføljevurdering af 2 cases	Uddannelsesplan:

K2	Kompetencer: Udføre <ul style="list-style-type: none">• cystoskopi• anoskopi Under supervision udføre <ul style="list-style-type: none">• ascitespunktur• anlæggelse af ureterkateter• suprapubisk blæredrænage	Uddannelsesprogram: Færdighedsudviklende periode i klinisk kirurgi og 2 ugers fokuseret ophold i Urologisk Afdeling, Aalborg Suprapubisk blæredrænage, niveau B Cystoskopi, niveau D Anoskopi, niveau D Ascitespunktur foretages på røntgenafdelingen, niveau B Ureterkateter niveau B
	Evalueringsstrategi: Observation af klinisk arbejde Checkliste til optælling af superviserede indgreb med ascitpunktur, suprapubisk blæredrænage Checkliste til optælling af cystoskopi og anoskopi	Uddannelsesplan:

K3	Kompetencer: Stille indikationer for billeddiagnostiske undersøgelser af abdomen, urinveje og genitalier	Uddannelsesprogram: Mesterlære i klinisk arbejde Færdighedsudviklende periode i klinisk kirurgi
	Evalueringsstrategi: Observation af klinisk arbejde	Uddannelsesplan:

K4	Kompetencer: Anvende basal kirurgisk teknik til at åbne og lukke abdomen, herunder <ul style="list-style-type: none"> • identificere normal anatomi og abnorme varianter i bugvæg og bughule specielt det lille bækken, samt retroperitoneum sv.t. ureteres • monitorere det postoperative forløb og diagnosticere og planlægge behandling af komplikationer 	Uddannelsesprogram: U-kursus i operative færdigheder Mesterlære i klinisk arbejde (assistere til operationer) Færdighedsudviklende periode i klinisk kirurgi
	Evalueringsstrategi: Godkendt U-kursus i operative færdigheder Observation af klinisk arbejde Checkliste til optælling af indgreb, åbning/lukning af abdomen Vejledersamtaler (i forbindelse med operative indgreb)	Uddannelsesplan:

K5	Kompetencer: Udføre <ul style="list-style-type: none"> • appendektomi/suturering af tarm • adhærenceløsning Identificere <ul style="list-style-type: none"> • ureteres peroperativt • og suturere blærelæsioner og serosa-bristninger 	Uddannelsesprogram: Mesterlære i klinisk arbejde Færdighedsudviklende periode i klinisk kirurgi CL: Appendektomi/suturering af tarm
	Evalueringsstrategi: Observation af klinisk arbejde Vejledersamtaler (I forbindelse med operative indgreb) Checkliste til optælling af appendektomi/suturering af tarm	Uddannelsesplan:

Operativ gynækologi :

H1	Kompetencer: Samle og demonstrere anvendelse af laparoskopisk udstyr og udføre laparoskopi med <ul style="list-style-type: none"> • sterilisation, • adhærenceløsning, • tubotomi, • salpingektomi 	Uddannelsesprogram: Færdighedsudviklende periode: U-kursus i operationsteknik. Fase 2 Mesterlære i klinisk arbejde, som assisteret og superviseret operation. Niveau B/C.
-----------	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> resektion af ovariecyster og ovarier 	<p>Fase 3 Selvstændigt udføre laparoskopisk indgreb. Niveau D</p> <p>Fase 4 Selvstændigt udføre laparoskopisk indgreb. Niveau D</p>
	<p>Evalueringsstrategi: Godkendt U-kursus i operative færdigheder Observation af klinisk arbejde CL: Operative laparoskopiske indgreb</p>	<p>Uddannelsesplan:</p>

H2	<p>Kompetencer: Demonstrere anvendelse af diagnostisk hysteroskopisk udstyr og udføre diagnostisk hysteroskopi</p>	<p>Uddannelsesprogram: U-kursus Færdighedsudviklende periode</p> <p>Fase 2 Mesterlære i klinisk arbejde Niveau B/C</p> <p>Fase 3 Diagnostik, niveau D Behandling, niveau B</p> <p>Fase 4 Selvstændigt udføre hysteroskopi. Niveau D.</p>
	<p>Evalueringsstrategi: Godkendt U-kursus i operative færdigheder. Observation af klinisk arbejde CL: hysteroskopier</p>	<p>Uddannelsesplan:</p>

H3	<p>Kompetencer: Beskrive indretning og funktion af elektro-termiske instrumenter i åben og endoskopisk kirurgi, herunder uni- og bipolar koagulation, incision, og ”spraystrøm”.</p>	<p>Uddannelsesprogram: U-kursus Færdighedsudviklende periode.</p> <p>Fase 2, niveau D</p> <p>Fase 3, niveau D</p> <p>Fase 4, niveau D</p>
	<p>Evalueringsstrategi: Godkendt U-kursus i operative færdigheder. Observation af klinisk arbejde</p>	<p>Uddannelsesplan:</p>

H4	<p>Kompetencer:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hysterektomi Tubotomi 	<p>Uddannelsesprogram: Færdighedsudviklende periode: U-kursus</p>
-----------	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Salpingektomi • Resektion af ovariecyster • Ooforektomi 	Mesterlære i klinisk arbejde Fase 2 Niveau C Fase 3 Niveau D Fase 4 Niveau D Kursisten skal kunne operere selvstændigt, hysterektomi, adneksindgreb
	Evalueringsstrategi: Godkendt U-kursus i operative færdigheder CL: hysterektomi CL: tubotomi, salpingektomi CL: ovariecyster, ooforektomi	Uddannelsesplan:

Reproduktiv gynækologi:

H5	Kompetencer: Redegøre for fysiologi, pato-fysiologi, epidemiologi, social og sexologisk betydning af blødningsforstyrrelser og hormonelle gynækologiske forstyrrelser	Uddannelsesprogram: U-kursus Færdighedsudviklende periode Selvstudium Fase 2+3+4 Kursisten bør erhverve sig kendskab til den gynækologisk endokrinologi svarende til større engelsksprogede lærebøger (Novak's Gynecology), og indenfor udvalgte områder svarende til opslagsværker (Speroff et al: Clinical Gynecologic Endocrinology and Infertility)
	Evalueringsstrategi: Godkendt U-kursus i gynækologi	Uddannelsesplan:

H6	Kompetencer: Udrede, informere og tilrettelægge behandling af akutte og kroniske underlivssmerter	Uddannelsesprogram: U-kursus Akutstue, vagt og ambulatorium Fase 2, niveau C: Audit 1 journal Fase 3, niveau D: PV 1 case + audit af 1 journal Fase 4, niveau E: PV 1 case
	Evalueringsstrategi:	Uddannelsesplan:

	Godkendt U-kursus i gynækologi Observation af klinisk arbejde Audit af 2 journaler Porteføljevurdering af 2 cases	
--	--	--

H7	Kompetencer: Udrede, rådgive, behandle og kontrollere patienter med blødningsforstyrrelser, herunder iværksætte <ul style="list-style-type: none"> • non hormonel medicinsk behandling • hormonbehandling • oplægning af hormonspiral kirurgisk behandling	Uddannelsesprogram: U-kursus Færdighedsudviklende periode i amb. Superviseret amb. funktion Fase 2, udredning, niveau C, behandling niveau B PV 1 case + audit 1 journal Fase 3: niveau D/E PV 1 case + audit 1 journal Fase 4, niveau D/E
	Uddannelsesstrategi: Evalueringsstrategi Godkendt U-kursus i gynækologi Observation af klinisk arbejde Audit af 2 journaler PV af 2 cases	Uddannelsesplan:

H8	Kompetencer: Rådgive og iværksætte behandling med HRT	Uddannelsesprogram: U-kursus Superviseret ambulatoriefunktion Fase 2: Niveau C Fase 3: Niveau D/E Fase 4: Niveau E
	Evalueringsstrategi: Godkendt U-kursus Observation af klinisk arbejde	Uddannelsesplan:

H9	Kompetencer: Ved vaginal (inkl. vandskanning) og abdominal UL: foretage en systematisk beskrivelse af: <ul style="list-style-type: none"> • uterus • endometrietykkelse, intrakavitære processer • ovarier • rumopfyldende processer i det lille bækken • ascites/fri væske 	Uddannelsesprogram: I porteføljen samles i alt 100 gynækologiske ultralydsbilleder Superviseret amb. Færdighedsudviklende perioder Oplæring finder ligeledes sted i Fertilitetsugerne Fase 2, Niveau D Fase 3, Niveau D/E
-----------	--	--

		Fase 4, Niveau E
	Evalueringstrategi: Observation af klinisk arbejde PV af UL: ca 20 uterus UL: ca 20 intrakavitære processer UL: ca 20 ovarier UL: ca.20 rumopfyldende processer i lille bækken UL:ca. 20 ascites/fri væske	Uddannelsesplan:

H10	Kompetencer: Udrede, rådgive og iværksætte basal behandling for abortus habitus og barnløshed, herunder <ul style="list-style-type: none"> • redegøre for loven om kunstig befrugtning • udføre inseminationsbehandling • forebygge, diagnosticere og behandle overstimulationssyndrom 	Uddannelsesprogram: U-kursus Fokuseret ophold fertilitetsklinik Superviseret amb. Fase 2, niveau B Fase 3, niveau D Fase 4, niveau D
	Evalueringstrategi: Godkendt U-kursus Observation af klinisk arbejde	Uddannelsesplan:

H11	Kompetencer: Vurdere og beskrive objektive tegn på vold og iværksætte indledende behandling med nødprævention og forebyggende antibiotika samt sikre visitation af piger og kvinder udsat for incest og seksualiseret vold	Uddannelsesprogram: Fase 2, fase 3 og fase 4 U-kursus Akut arbejde på afdelingen I Aalborg visiteres kvinder udsat for voldtægt til skadestuen, hvor retsmediciner tilkaldes. På gynækologisk afdeling tager en speciel tværfaglig gruppe sig af opfølgningen af voldtægtsramte kvinder.
	Evalueringstrategi: Godkendt U-kursus Vejledersamtale	Uddannelsesplan:

H12	Kompetencer: Angive indholdet i de paragraffer i straffe- og serviceloven der omhandler voldtægt, seksuelt, misbrug og skærpet indberetningspligt	Uddannelsesprogram: U-kursus
	Evalueringstrategi: Godkendt U-kursus	Uddannelsesplan:

--	--	--

Urogynækologi:

H13	Kompetencer: Redegøre for anatomi, ætiologi, patofysiologi, epidemiologi, sociale og seksologiske konsekvenser ved urin inkontinens, prolaps og analinkontinens.	Uddannelsesprogram: U-kursus i urogynækologi Selvstudium
	Evalueringsstrategi: Godkendt <u>U-kursus i urogynækologi</u>	Uddannelsesplan:

H14	Kompetencer: Udrede, informere og tilrettelægge non-kirurgisk behandling og kontrol af urogynækologiske lidelser, herunder: <ul style="list-style-type: none"> • udføre måling af residualurin med UL/kateter, • udføre måltagning og oplægning af ring/pessar • bedømme indikation for avanceret undersøgelse af involverede organer, inklusiv urodynamisk undersøgelse bedømme mulige senkomplikationer efter operation for inkontinens og prolaps	Uddannelsesprogram: U-kursus Færdighedsudviklende perioder Superviseret amb. funktion Cases til portefølje Fase 2, niveau B Fase 3, niveau C PV 1 case Fase 4, niveau C PV 1 case + 2 journaler til audit
	Evalueringsstrategi: Godkendt U-kursus i uro-gyn og operative færdigheder Observation af klinisk arbejde Audit af 2 journaler PV af 2 cases	Uddannelsesplan:

H15	Kompetencer: Redegøre for operationsindikation og operationsmetoder og kort- og langsigtede komplikationer	Uddannelsesprogram: U-kursus Mesterlære i klinisk arbejde Fase 2, niveau B Fase 3, niveau D Fase 4, niveau D
	Evalueringsstrategi: Godkendt U-kursus i uro-gyn og operative færdigheder	Uddannelsesprogram:

H16	Kompetencer: Foretage vaginale operative (herunder vaginal hysterktomi) indgreb under supervision af speciallæge og tilrettelægge postoperativt kontrolprogram	Uddannelsesprogram: U-kursus Mesterlære i kirurgiske teknikker Færdighedsudviklende perioder Fase 2, niveau B Fase 3, prolaps, niveau C, inkontinens, niveau B Fase 4, prolaps niveau C, inkontinens niveau B Minimumskrav er 15 vaginale indgreb under hele uddannelsen som assistent eller operatør
	Evalueringsstrategi: Observation af klinisk arbejde CL: Vaginale indgreb	Uddannelsesplan:

Gynækologisk onkologi:

H17	Kompetencer: Redegøre for fysiologi, pato-fysiologi, epidemiologi, ætiologi, social og sexologisk betydning af gynækologiske cancersygdomme	Uddannelsesprogram: Fase 2, 3 og 4 deltagende i U-kursus
	Evalueringsstrategi: Godkendt U-kursus i onkologi	Uddannelsesplan:

H18	Kompetencer: Informere om, udrede, behandle og kontrollere gynækologiske prækankroser, herunder udføre <ul style="list-style-type: none"> • kolposkopi • cervikal abrasio/cytologisk skrab/portiobiopsi • konisation og tolke <ul style="list-style-type: none"> • patologisvar 	Uddannelsesprogram: U-kursus Færdighedsudviklende perioder Superviseret amb.funktion Fase 2, behandling niveau B, udredning niveau B/C Fase 3, niveau D Fase 4, udredning niveau D, behandling niveau D PV 2 cases.
	Evalueringsstrategi: Godkendt U-kursus i onkologi Observation af klinisk arbejde PV af 2 cases	Uddannelsesplan:

	CL: Conisatio	
--	---------------	--

H19	<p>Kompetencer: Udrede, informere om, behandle og kontrollere ovariecyster/tumores, herunder vurdere</p> <ul style="list-style-type: none"> • lokularietet, ekskrescenser, ekkomønstre og ascites ved abdominal og vaginal UL • biokemiske markører <p>valg af endoskopisk eller åben operationsmetode</p>	<p>Uddannelsesprogram: U-kursus Færdighedsudviklende perioder Superviseret amb. funktion</p> <p>Fase 2, niveau A/B</p> <p>Fase 3, niveau C</p> <p>Fase 4, niveau C PV: 2 cases</p>
	<p>Evalueringsstrategi: Godkendt U-kursus i onkologi og operative færdigheder Observation af klinisk arbejde PV af 2 cases</p>	<p>Uddannelsesplan:</p>

H20	<p>Kompetencer: Redegøre for familiær disposition til ovarie-, endometrie- og mammacancer</p>	<p>Uddannelsesprogram: U-kursus Efter fase 4 opnås niveau D</p>
	<p>Evalueringsstrategi: Godkendt U-kursus i onkologi</p>	<p>Uddannelsesplan:</p>

H21	<p>Kompetencer: Udrede, informere om og kontrollere patienter med cancer (vulva-, og cervix-, endometrie-, og ovariecancer samt trofoblastsygdomme), herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • udføre og tolke præoperative undersøgelser (GU, UL, biokemiske markører, cystoskopi og rektoskopi) • ved maligne tilstande peroperativt sikre materiale og information til stadietildeling • sammenstille data til stadietildeling • vurdere behovet for gynækologisk onkologisk assistance • ved mistanke om recidiv udrede, informere om mulige behandlinger og visitere til specialafsnit 	<p>Uddannelsesprogram: U-kursus Deltagelse i ambulatoriefunktion, evt. fokuseret klinisk ophold på onkologisk afdeling</p> <p>Fase 2, niveau B</p> <p>Fase 3, niveau B</p> <p>Fase 4, niveau B/C PV: 2 cases + audit af 2 journaler</p>
------------	--	---

	Evalueringsstrategi: Godkendt U-kursus i onkologi og operative færdigheder Observation af klinisk arbejde PV af 2 cases Audit 2 journaler	Uddannelsesplan:

H22	Kompetencer: Udøve palliativ behandling ved uhelbredelig sygdom, og sikre en værdig behandling i forbindelse med livets afslutning	Uddannelsesprogram: U-kursus Mesterlære i klinisk arbejde Fase 3, niveau D
	Evalueringsstrategi: Godkendt U-kursus i gynækologisk onkologi Observation af klinisk arbejde Vejledersamtale	Uddannelsesplan:

Føtomaternel medicin:

H23	Kompetencer: Bestemme gestationsalder anamnestisk og ultrasonisk, herunder <ul style="list-style-type: none"> • måle BPD • måle CRL • måle FL udregne cephal index	Uddannelsesprogram: U-kursus Færdighedsudviklende periode i UL 2 uger i fase 2, niveau D 2 uger i fase 3, niveau E 2 uger i fase 4, niveau E
	Evalueringsstrategi: Observation af klinisk arbejde PV af UL-billeddokumentation af: 25 BPD, 25 CRL, 25 femurlængder	Uddannelsesplan:

H24	Kompetencer: Redegøre for <ul style="list-style-type: none"> • hvad der kan identificeres ved type I, II, III UL • prænatale diagnostiske procedurers komplikationer og vurdere risiko for arvelige og medfødte sygdomme	Uddannelsesprogram: Færdighedsudviklende periode i UL U-kursus Mesterlære i klinisk arbejde Fase 2, niveau C Fase 3, niveau D Fase 4, niveau D/E
	Evalueringsstrategi:	Uddannelsesplan:

	Godkendt U-kursus i føtalmedicin Observation af klinisk arbejde	
--	--	--

H25	Kompetencer: Tilrettelægge svangreomsorg og sikre relevant visitation for gravide med de vigtigste medicinske sygdomme og gravide med psykosocial belastning og misbrug	Uddannelsesprogram: U-kursus Færdighedsudviklende perioder Mesterlære i klinisk arbejde Fase 2, niveau C PV: 1 case Fase 3, niveau C PV: 1 case Fase 4, niveau D
	Evalueringsstrategi: Godkendte U kurser i obstetrik og føtalmedicin Observation af klinisk arbejde PV af 2 "critical incidences"	Uddannelsesplan:

H26	Kompetencer: Udrede og behandle gravide med vigtige graviditetskomplikationer	Uddannelsesprogram: U-kursus Ambulatoriefunktion Mesterlære i klinisk arbejde Fase 2, niveau C PV: 1 case Fase 3, niveau C/D PV: 1 case Fase 4, niveau C/D
	Evalueringsstrategi: Godkendt U-kursus i obstetrik og føtalmedicin Observation af klinisk arbejde Porteføljevurdering af 2 "critical incidences "	Uddannelsesplan:

H27	Kompetencer: Udrede infektionssygdomme der er vigtige under graviditet og fødsel og kunne varetage kontrol og behandling	Uddannelsesprogram: U-kursus Færdighedsudviklende perioder Mesterlære i klinisk arbejde Fase 2, fase 3 og fase 4, niveau C/D
	Evalueringsstrategi: Godkendte U-kurser i obstetrik og føtalmedicin.	Uddannelsesplan:

	Observation af klinisk arbejde	
--	--------------------------------	--

H28	Kompetencer: Diagnosticere med UL, behandle, udrede og informere ved foetus mortuus og aborter i 2. trimester, samt rådgive i forbindelse med ønske om ny graviditet	Uddannelsesprogram U-kursus Færdighedsudviklende periode Superviseret amb. Mesterlære i klinisk arbejde Fase 2, niveau B PV: 1 case Fase 3, niveau C PV: 1 case Fase 4, niveau D
	Evalueringsstrategi: Observation af klinisk arbejde PV af 2 cases Vejledersamtale	Uddannelsesplan:

H29	Kompetencer: Diagnosticere, informere og tilrettelægge svangreomsorg for flerfoldsgraviditeter, herunder ved UL bestemme choriocitet og amniocitet	Uddannelsesprogram: Færdighedsudviklende periode Mesterlære i klinisk arbejde Fase 2, niveau C Fase 3, niveau C Fase 4, niveau D
	Evalueringsstrategi: Observation af klinisk arbejde PV af UL-billeddokumentation 5 flerfoldsgraviditeter	Uddannelsesplan:

H30	Kompetencer: Udrede og tilrettelægge kontrol for gravide med intrauterin væksthæmning, herunder udføre <ul style="list-style-type: none"> • estimat af fostervægt med UL og tolke • antenatal CTG • stresstest dopplerflow	Uddannelsesprogram: Færdighedsudviklende periode i UL Supervisor obstetrisk ambulatorium Fase 2, niveau C PV: 1 case Fase 3, niveau C PV: 1 case Fase 4, niveau D/E
	Evalueringsstrategi: Observation i klinisk arbejde PV af 2 cases PV af UL-billeddokumentation for 25 vægtestimater	Uddannelsesplan:

H31	Kompetencer: Udrede og tilrettelægge kontrol for gravide med polyhydramnion, herunder vurdere fostervandsmængde med UL	Uddannelsesprogram: Færdighedsudviklende periode i UL Fase 2, niveau C Fase 3, niveau D Fase 4, niveau D
	Evalueringsstrategi: Observation i klinisk arbejde	Uddannelsesplan:

H32	Kompetencer: Udrede og behandle truende for tidlig fødsel og præterm vandafgang	Uddannelsesprogram: Færdighedsudviklende periode på fødegang Mesterlære i klinisk arbejde Fase 2, niveau C Fase 3, niveau D/E Fase 4, niveau D/E
	Evalueringsstrategi: Observation i klinisk arbejde	Uddannelsesplan

H33	Kompetencer: Udrede og behandle blødning i 3 trimester, herunder anvende UL til at vurdere lokalisation af placenta	Uddannelsesprogram: Færdighedsudviklende periode på fødegang Akut klinisk arbejde Fase 2, niveau C Fase 3, niveau E PV: 2 cases Fase 4, niveau E
	Evalueringsstrategi: Observation i klinisk arbejde PV af 2 cases	Uddannelsesplan:

H34	Kompetencer: Udrede og behandle hypertension, præeklamsi og eklamsi	Uddannelsesprogram: Færdighedsudviklende periode på Fødegang Superviseret obstetrisk amb. Fase 2, niveau C PV: 1 case Fase 3, niveau D PV: 1 case Fase 4, niveau E
	Evalueringsstrategi: Observation i klinisk arbejde PV af 2 cases	Uddannelsesplan:

H35	Kompetencer: Diagnosticere og behandle abnorm fosterpræsentation, herunder <ul style="list-style-type: none"> vurdere fosterpræsentation ved udvendig og vaginal undersøgelse og/eller ultralyd demonstrere forløsning af underkropspræsentation på fantom og ved sectio 	Uddannelsesprogram: Færdighedsudviklende periode på fødegang U-kursus Fantomøvelser Fase 2, niveau D Fase 3, niveau E Fase 4, niveau E
	Evalueringsstrategi: Gennemført U-kursus i obstetrik Observation af klinisk arbejde Struktureret observation af UK forløsning på fødefantom med checkliste	Uddannelsesplan:

H36	Kompetencer: Lede den vaginale gemellifødsel	Uddannelsesprogram: Færdighedsudviklende periode på fødegang Mesterlære i klinisk arbejde Fase 2, niveau C Fase 3, niveau D Fase 4, niveau D
	Evalueringsstrategi: Observation af klinisk arbejde CL til optælling af gemellifødsler	Uddannelsesplan:

H37	Kompetencer: Vurdere indikation for, metode til, og komplikationer ved igangsætning af fødsel	Uddannelsesprogram: Færdighedsudviklende periode på fødegang Superviseret obstetrisk ambulatorium Fase 2, niveau C Fase 3, niveau D Fase 4, niveau D
	Evalueringsstrategi: Observation af klinisk arbejde	Uddannelsesplan

H38	Kompetencer: Diagnosticere og behandle det protraherede fødselsforløb, herunder <ul style="list-style-type: none"> tolke partogram 	Uddannelsesprogram: Færdighedsudviklende periode på fødegang Vagtarbejde på fødegang
------------	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> • iværksætte medikamentel behandling og/eller HSP 	<p>Fase 2, niveau C</p> <p>Fase 3, niveau E</p> <p>Fase 4, niveau E</p>
	<p>Evalueringsstrategi: Observation af klinisk arbejde</p>	<p>Uddannelsesplan:</p>

<p>H39</p>	<p>Kompetencer: Diagnosticere og behandle akut intrauterin asfyksi, herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • tolke intrapartum CTG og vurdere indikation for forløsning • udtage og tolke skalpblodprøve • anlægge amnioinfusion • anvende metode til/ reetablering af placentaperfusionen 	<p>Uddannelsesprogram: Færdighedsudviklende periode på fødegang U-kursus Vagtarbejde på fødegang STAN-kursus</p> <p>Fase 2, niveau C/D PV: 2 cases Fase 3, niveau E</p> <p>Fase 4, niveau E</p>
	<p>Evalueringsstrategi: Godkendt U-kursus i obstetrik PV af 2 ”critical incidence”</p>	<p>Uddannelsesplan:</p>

<p>H40</p>	<p>Kompetencer: Stille indikation for og udføre sectio og vurdere postoperative komplikationer</p>	<p>Uddannelsesprogram: Mesterlære i klinisk arbejde</p> <p>Fase 2, niveau C</p> <p>Fase 3, niveau D</p> <p>Fase 4, niveau D</p>
	<p>Evalueringsstrategi: Struktureret klinisk observation med checkliste CL til optælling af sectio</p>	<p>Uddannelsesplan:</p>

<p>H41</p>	<p>Kompetencer: Vurdere og organisere akut forløsning ved obstetriske katastrofer herunder</p>	<p>Uddannelsesprogram: U-kursus Vagtarbejde på fødegang</p>
-------------------	---	--

	navlesnorsfremfald, placentaløsning og uterusruptur	Fase 2, niveau C PV:1 case Fase 3, niveau D PV: 1 case Fase 4, niveau D
	Evalueringstrategi: Godkendt U-kursus i obstetrik Observation af klinisk arbejde PV af 2 ”critical incidences” CL til optælling af hastesectio	Uddannelsesplan:

H42	Kompetencer: Suturere sfinkterruptur, vaginale og cervikale læsioner og planlægge kontrol	Uddannelsesprogram: Færdighedsudviklende periode på fødegang Mesterlære i klinisk arbejde Fase 2, niveau C Fase 3, niveau C/D Fase 4, niveau D
	Evalueringstrategi: Godkendt U-kursus i operativ gynækologi Observation af klinisk arbejde CL til optælling af sfinkterrupturer	Uddannelsesprogram:

H43	Kompetencer: Udrede og behandle blødning postpartum herunder <ul style="list-style-type: none"> • udføre colluminspektion og suturering • manuel placentafjernelse • på fantom demonstrere anlægelse af B-Lynchsutur 	Uddannelsesprogram: Færdighedsudviklende periode på fødegang U-kursus Akut vagtarbejde med mesterlære Fase 2, niveau C PV: 1 case Fase 3, niveau D PV: 1 case Fase 4, niveau D
	Evalueringstrategi: Godkendt U-kursus i obstetrik Observation af klinisk arbejde CL til optælling af manuel placentafjernelse PV af 2 ”critical incidences”	Uddannelsesplan:

H44	Kompetencer: Vurdere det nyfødte barn, herunder <ul style="list-style-type: none"> • iværksætte den initiale behandling med genoplivning • udføre objektiv undersøgelse 	Uddannelsesprogram: Kursus i genoplivning af nyfødte Fokuseret klinisk ophold på neonatalafdeling Akut vagtarbejde
------------	---	--

	af det nyfødte barn og vurdere indikation for visitation til pædiatrisk vurdering	Fase 2, niveau C Fase 3, niveau D/E Fase 4, niveau D/E
		Uddannelsesplan:

H45	Kompetencer: Udrede, vurdere, informere om og behandle komplikationer i puerperiet	Uddannelsesprogram: Stuegang på barselsgang Mesterlære i klinisk arbejde Fase 2, niveau D PV: 1 case Fase 3, niveau E PV: 1 case Fase 4, niveau E
	Evalueringsstrategi: Observation af klinisk arbejde PV af 2 "critical incidences"	Uddannelsesplan:

Kommunikator:

H46	Kompetencer: Formidle besked om livstruende sygdom samt alvorlige ante-, og perinatale tilstande og foetus mortuus og sikre patientens forståelse	Uddannelsesprogram: U-kursus Mesterlære i klinisk arbejde Fase 2 niveau C PV: 1 case Fase 3, niveau D PV: 1 case Fase 4, niveau E
	Evalueringsstrategi: Godkendt U-kursus i kommunikation Porteføljevurdering af 2 cases Vejledersamtale	Uddannelsesplan:

H47	Kompetencer: Etablere forståelig kommunikation mellem de ansvarlige sundhedsmedarbejdere, patienten og dennes pårørende	Uddannelsesprogram: Opgave (deltage i udarbejdelse af informationsmateriale og instrukser) U-kursus Mesterlære i klinisk arbejde Fase 2, niveau C Fase 3, niveau D Fase 4, niveau D
------------	---	--

	Evalueringstrategi: Observation af klinisk arbejde Vurdering af opgave Vejledersamtale 360-graders evaluering	Uddannelsesplan:
--	--	-------------------------

H48	Kompetencer: Kommunikere med personer, hvor kommunikationen kan være vanskelig, herunder med psykisk syge, personer med anden etnisk-kulturel baggrund og akut kriseramte	Uddannelsesprogram: U-kursus Mesterlære i klinisk arbejde Fase 2, niveau D Fase 3 + fase 4, niveau E
	Evalueringstrategi: Observation af klinisk arbejde Vejledersamtale	Uddannelsesplan:

Samarbejder:

H49	Kompetencer: Samarbejde med læger fra andre specialer og i tværfagligt samarbejde	Uddannelsesprogram: Deltage i afdelingens daglige drift Tværfagligt kursus i ledelse fase 2, fase 3, fase 4, niveau D
	Evalueringstrategi: Godkendt tværfagligt kursus i ledelse 360- graders evaluering Vejledersamtale	Uddannelsesplan:

H50	Kompetencer: Samarbejde med primærsektoren f.eks. om misbrugende eller psykosocialt belastende gravide og den terminale patient	Uddannelsesprogram: Mesterlære i klinisk arbejde
	Evalueringstrategi: Observation af klinisk arbejde Vejledersamtale	Uddannelsesplan:

Sundhedsfremmer:

51	Kompetencer: Rådgive om sundhedsfremmende adfærd af betydning for gynækologi og obstetrik, herunder informere om kønssygdomme, antikonception, provokeret abort og svangerskabshygiejne	Uddannelsesprogram: Opgave (deltage i udarbejdelse af patientinformationsmateriale) Mesterlære i klinisk arbejde Fase 2 og fase 3, niveau D Fase 4, niveau E
	Evalueringstrategi:	Uddannelsesplan:

	Bedømmelse af opgave (patient-informations-materiale) Observation af klinisk arbejde	
--	---	--

H52	Kompetencer: Anvende gældende lovgivning og retningslinier for kønssygdomme, abort, svangerskabshygiejne, kunstig befrugtning, sterilisation og fødsels-hjælp, herunder informere patient og pårørende og foretage relevante anmeldelser	Uddannelsesprogram: U-kursus Almindeligt dagarbejde Fase 2 og fase 3, niveau D Fase 4, niveau E
	Evalueringsstrategi: Godkendte U-kurser Observation af klinisk arbejde	Uddannelsesplan:

Leder/administrator:

H53	Kompetencer: Udarbejde kliniske vejledninger og andre instruktioner for arbejdsopgaver i en afdeling	Uddannelsesprogram: Fase 3, udarbejde klinisk vejledning Fase 2 eller fase 4: organisere temadag
	Evalueringsstrategi: Bedømmelse af opgave (klinisk vejledning)	Uddannelsesplan:

H54	Kompetencer: Visitere gynækologiske og obstetriske patienter i forhold til gældende regler om frit sygehusvalg og vurdere henvisninger i forhold til behandlingsbehov	Uddannelsesprogram: Deltage med speciallæge i visitationen
	Evalueringsstrategi: Godkendt U-kursus i ledelse Observation af klinisk arbejde	Uddannelsesplan:

H55	Kompetencer: Redegøre for lovgivning og regelsæt for journalindsigt, klageadgang og patientforsikring	Uddannelsesprogram: Tværfagligt kursus i ledelse, administration og samarbejde
	Evalueringsstrategi: Godkendt U-kursus	Uddannelsesplan:

H56	Kompetencer: Lede en klinisk situation, hvor teamet er tværfagligt sammensat, herunder	Uddannelsesprogram: Tværfagligt kursus i ledelse, administration og samarbejde
------------	--	--

	indtage en lederrolle i akutte, kritiske situationer, herunder prioritere arbejdet på en fødegang, lede det akutte patologiske fødselsforløb og lede og organisere behandlingen af den kritisk syge patient	Mesterlære i klinisk arbejde Deltage i afdelingens arbejde i al almindelighed Ansvar for opfølgning af egne patienter
	Evalueringsstrategi: Godkendt tværfagligt kursus 360-graders evalueringen Vejledersamtale	Uddannelsesplan:

H57	Kompetencer: Planlægge det daglige arbejde i afdelingen	Uddannelsesprogram: Indgå i arbejdstilrettelæggelsen
	Evalueringsstrategi: Samtale med vejleder	Uddannelsesplan:

H58	Kompetencer: Udføre en korrekt diagnosekodning og ydelsesregistrering	Uddannelsesprogram: Epikriseskrivning Fase 2, 3 og 4, niveau E
	Evalueringsstrategi: Godkendt U-kursus Observation af klinisk arbejde Audit af kodninger	Uddannelsesplan:

Akademiker:

H59	Kompetencer: Redegøre for principper i kvalitetsudvikling	Uddannelsesprogram: U-kursus i forskning og udvikling
	Evalueringsstrategi: Godkendt U-kursus i forskning og udvikling	Uddannelsesplan:

H60	Kompetencer: Anvende evidensbaseret medicin, herunder <ul style="list-style-type: none"> • formulere et problem • søge litteratur • tolke litteraturen • sammenfatte resultaterne • formidle resultaterne 	Uddannelsesprogram: U-kursus i forskning og udvikling Undervisning af studenter + jordemoderskole Arrangere temadag for hele afdelingen
	Evalueringsstrategi: Godkendt U-kursus i forskning og udvikling	Uddannelsesplan:

	Porteføljevurdering af litteratursøgninger og fremlæggelser Proces-, og resultat evaluering ved hovedvejlederen	
--	--	--

H61	Kompetencer: Opsøge, vurdere og formidle ny viden indenfor specialets og tilgrænsende specialers emnekreds	Uddannelsesprogram: U-kursus Deltage i afdelingens undervisning
	Evalueringsstrategi: Proces-, og resultat-evaluering ved hovedvejlederen	Uddannelsesplan:

H62	Kompetencer: Undervise studenter, kolleger og andet personale	Uddannelsesprogram: Deltage i afdelingens undervisning Fase 3 + 4, klinisk vejleder for ap-læger
	Evalueringsstrategi: Porteføljevurdering Vejledersamtale	Uddannelsesplan:

Professionel:

H63	Kompetencer: Fastholde og udvikle egen faglig kompetence	Uddannelsesprogram: Kursusdeltagelse udover de obligatoriske kurser Selvstudium
	Evalueringsstrategi: Vejledersamtale Porteføljevurdering	Uddannelsesplan:

H64	Kompetencer: Vurdere og handle på etiske problemer, som optræder i det kliniske arbejde, herunder de etiske problemer der knytter sig til prænatal diagnostik, assisteret reproduktion, præterm fødsel mv.	Uddannelsesprogram: U-kursus Dagligt arbejde i afdelingen
	Evalueringsstrategi: Godkendt U-kurser Observation af klinisk arbejde Porteføljevurdering Vejledersamtale	Uddannelsesplan:

H65	Kompetencer: Prioritere egen arbejdsindsats og prioritere mellem forskellige arbejdsfunktioner	Uddannelsesprogram: Dagligt arbejde i afdelingen Speciel prioritering og tilrettelæggelse af vagtarbejde
------------	--	---

	Observation af klinisk arbejde Vejledersamtale	Uddannelsesplan:
H66	Kompetencer: Kunne handle i balance mellem personlige og faglige roller	Uddannelsesprogram: Mesterlære i klinisk arbejde Indgå i det daglige samarbejde på afdelingen
	Evalueringsstrategi: Observation af klinisk arbejde Vejledersamtale	Uddannelsesplan:

4. Læringsstrategi

Målbeskrivelsen for speciallægeuddannelsen i gynækologi og obstetrik februar 2003 beskriver detaljeret anbefalede læringsmetoder. Disse er opsummeret i de 12 punkter som er refereret nedenfor.

1. Specialespecifikke kurser (U-kurser)
2. Tværfaglige kurser
3. Mesterlære i klinisk arbejde
4. Færdighedsudviklende perioder
5. Fokuseret klinisk ophold
6. Færdighedstræning på fødefantom
7. Selvstudium
8. Undervisningsopgaver
9. Fremlæggelse ved afdelingsundervisning og konferencer
10. Opgaver og forskning
11. Antal operative og obstetriske indgreb
12. Billeddokumentation for UL

Kort uddybelse af de vigtigste læringsstrategier for hoveduddannelsen i gynækologi og obstetrik.

Specialespecifikke kurser (U-kurser 2004)

- Infertilitet
- Urogynækologi
- Gynækologi 1
- Gynækologi 2
- Forskning og kvalitetsudvikling
- Føtal medicin
- Gynækologisk onkologi
- Obstetrik
- Kommunikation og information
- Operativ gynækologi

Tværfagligt kursus

- Ledelse, administration og samarbejde, modul II

Mesterlære i klinisk arbejde

Mesterlære bygger på, at der ikke er adskillelse mellem læring og anvendelse af det lærte. Den foregår gennem deltagelse i det praktiske arbejde i afdelingen, skadestuen, operationsgangen, fødestuen, ambulatorium, mv. Den medfører gensidige forpligtelser for »mester« og »lærling«, foregår over længere perioder og forgår i den sociale struktur, kultur mv. der er i en given afdeling. Den enkelte »lærling« vil have flere »mestre«. I moderne forstand er mesterlære en form for reflekterende læring, og skal være mere end en imitation af en mere erfaren kollegas adfærd.

Færdighedsudviklende perioder

Formålet med færdighedsudviklende perioder er gennem en sammenhængende arbejdsperiode at opbygge kliniske færdigheder i hhv. UL, fødegangsarbejde og operative færdigheder. De bør ligge tidligt i uddannelsen. Perioderne bør være mest muligt sammenhængende, men kan evt. opsplittes i 2-3 perioder. Perioderne er en obligatorisk del af uddannelsesforløbet.

I hoveduddannelsen er der 3 færdighedsudviklende perioder:

- Gynækologisk obstetrisk UL (4-6 uger)
- Fødegangen (4-6 uger)
- Kirurgisk gynækologi (4-8 uger)

Færdighedstræning på fødefantom

En række af de obstetriske håndgreb både i introduktionsuddannelsen og hoveduddannelsen foreslås trænet på fødefantomer.

Selvstudium

Selvstudium vil sige at den enkelte, med eller uden hjælp fra andre, tager initiativ til at definere sine behov for læring, formulerer sine læringsmål, identificerer ressourcer og læringsstrategier hertil, og selv vurderer resultaterne.

Læste artikler, litteratursøgninger, arbejde med PC-programmer registreres i porteføljen.

Er anført de steder i målbeskrivelsen, hvor mål for kompetence er vidensmål, eller hvor der er velkendte interaktive PC-programmer (f.eks. CTG). I princippet kunne det anføres ud for alle kompetencer.

Undervisningsopgaver

Den, der lærer mest ved undervisning, er den der underviser.

Du vil blive opfordret til at finde passende emner og selv undervise afdelingens læger. Der er også mulighed for at undervise andre personalegrupper.

Forskning

Muligheder for projekter af kortere og længere varighed.

For detaljer se målbeskrivelsen s. 12-13

5. Evalueringsstrategi

Målbeskrivelsen indeholder en detaljeret beskrivelse af de anvendte evalueringsmetoder (side 14-19) samt bilag til brug for evaluering (side 40-49). I logbogen (og i kompetenceskemaerne i dette uddannelsesprogram) er angivet hvordan den enkelte kompetence evalueres. De ved hoveduddannelsen anbefalede evalueringsmetoder kan oversigtsmæssigt bedst illustreres i skemaform – se efterfølgende.

Skema over anvendte evalueringsmetoder

Porteføljevurdering	Logbog	71 kompetencer
<p>Indholdet i porteføljen vælges og samles af den uddannelsessøgende.</p> <p>Dele af porteføljen vurderes af vejleder ved vejledersamtaler.</p> <p>Den samlede portefølje vurderes og skal godkendes efter ½ og 1 år i introduktionsuddannelsen, og efter hvert år i hoveduddannelsen.</p> <p>Det er afdelingernes egen vurdering om de vil vælge forskellige vejledere til de forskellige fagområder.</p>	Cases, valgt og bearbejdet af den udd. søgende (evt. med fokus på det der er mest relevant for den uddannelsessøgende)	34 i alt, fordelt med 2 indenfor forskellige pt. kategorier og kliniske situationer. Se målbeskrivelse og bilag 7.3.1
	“Critical incidences” valgt og bearbejdet af den uddannelsessøgende	
	Billeddokumentation for UL	100 gynækologiske UL-undersøgelser, Obstetrisk UL: 25 BPD, 25 CRL, 25 femurlængder, 25 vægtestimater
	Mundtlige præsentationer	Ja
	Undervisning af andre	Ja
	Litteratursøgninger	Ja
	Vurdering opgave med klinisk vejledning	Ja
	Vurdering opgave med patientinformation	Ja
Selvstudium	Ja	
Audit af journaler Journal og kodninger udvælges tilfældigt. Alt materiale i en journal indgår		8 i alt, fordelt med 2 indenfor forskellige pt. kategorier. Der er overvejende valgt audit af gynækologiske journaler. Det vurderes af afdelingen selv om audit foretages af vejleder eller af specialeansvarlig overlæge.
Observation af klinisk arbejde Vurderingsskalaer og checklister indgår i de vurderinger, der er af de forskellige kompetencer i målbeskrivelsen. De vil således indgå i logbogen i porteføljen.	Vurderingsskalaer. Se tekst, der er to forskellige: én til ”brede” kompetencer og én til procedurer (baserer sig på Region Nord)	Alt det der ikke er detaljeret checkliste til
	Checkliste ved struktureret klinisk observation	UK-forløsning evt. flere, men det er vigtigt at overveje om det er velegnede procedurer at splitte op i enkeltfærdigheder, kan f.eks. laves på amnioninfusion, skalp-ph blodprøve, laparoskopisk sterilisation m.v.
	Checkliste til optælling af gennemført aktivitet	Suprapubisk blæredrænage, cystoskopi, rektoskopi, appendektomi, åbne/lukke abdomen, laparoskopiske indgreb (div.), diagn. hysteroskopi, hysterektomi, tubotomi, salingektomi, resektion ovariecyster, ooforektomi, assisterede vaginale indgreb, cervicale procedure (konisation, biopsi, skrab), vag. gemelli forløsning, sektio, hastesektio, manuel placenta fjernelse. Se målbeskrivelse.
360 graders evaluering Anvendes til evaluering af ”bløde kompetencer”	Se tekst, afsnit 7:2	Midtvejs i hoveduddannelsen
Godkendt U-kursus og godkendte tværfaglige kurser	U kurser	30 dage (maksimum 210 timer)
	Tværfaglige kurser	Kursus i ledelse, administration og vejledning (modul II)
	Tværfaglig forskningsperiode med ”Proces- og resultat evaluering ved hovedvejlederen”	3 mdr.
Vejledersamtaler		Ja

6. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Den enkelte uddannelsessøgende skal ved afslutning af forløbet selv evaluere sit ophold, både hvad angår uddannelsesprogram, herunder uddannelsesplan samt uddannelsesstedet og dets læringsrammer.

Der er til dette brug udfærdiget bilag, som sendes til amtet efter ansættelsen. I forløbet skal afholdes mindst 3 samtaler (introduktions-, justerings- og slutevalueringssamtale) på hver afdeling. Ved problemer i ansættelsesperioden henvises til den eksterne kliniske lektor: Gitte Eriksen (gitte.eriksen@dadlnet.dk) Skejby Sygehus.

Med mellemrum besøges de uddannelsesgivende afdelinger af fagets inspektorer, der ved interviews af de uddannelsessøgende giver anvisninger til udvikling og ændringer til gavn for uddannelsen. Du vil modtage en kopi af inspektorernes seneste rapport ved ansættelsens start. Inspektorerne er speciallæger og kommende speciallæger i gynækologi og obstetrik udpeget af Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi. Se også:

http://www.sst.dk/Uddannelse/Videregaaende_uddannelser/Lange/Laeger/Inspektorordningen.aspx?lang=da

7. Vejledning i den lægelige videreuddannelse

Vejledningen er baseret på samtalsystemet som angivet i ”Vejledning og evaluering i den lægelige videreuddannelse” Sundhedsstyrelsen 1998 (www.sst.dk).

Der skal afholdes minimum 3 samtaler på hver af de afdelinger, der indgår i uddannelsesforløbet med udfyldelse af relevante bilag.

Der skal i forløbet foretages mindst en 360 graders evaluering, se målbeskrivelsen side 45 og 46. Denne bør foregå senest midtvejs i forløbet, så det er muligt at rette op på eventuelle problemer.

Endvidere vil der være behov for samtaler med vejleder af kortere varighed ca. 1 gang om måneden, hvor man gennemgår relevant indhold i porteføljemappen (uddannelses-program og -plan, checklister, logbog etc.).

Logbogen skal ved ansøgning om specialistanerkendelse indsendes som dokumentation til SST.

Afdelingsspecifikke bilag

Bilag 1: Gynækologisk afdeling, Aalborg Sygehus. Nærmere beskrivelse af afdelingen.

Bilag 2: Gynækologisk afdeling, Aalborg Sygehus. Introduktion, vagtstruktur, kursusansøgning, kurser og konferencer.

Bilag 3: Organkirurgisk afdeling, Sygehus Vendsyssel. Nærmere beskrivelse af afdelingen.

Bilag 4: Gynækologisk afdeling, Sygehus Vendsyssel. Organisation og nærmere beskrivelse af afdelingen.

Gynækologisk/obstetrisk afdeling, Aalborg Sygehus Nord

Generelt

Nordjyllands Amt strækker sig geografisk over et stort område og har stedvist lille befolkningstæthed. Befolkningsgrundlaget er 493.816 indbyggere (01.01.99). Der er to specialafdelinger indenfor gynækologi og obstetrik i amtet: Aalborg og Hjørring. Gynækologisk Afdeling i Aalborg er hovedafdeling i amtet. Der betjenes her basisfunktioner for ca. 300.000 indbyggere, hvortil kommer modtagelse af komplicerede tilfælde fra andre afdelinger i amtet samt et mindre antal patienter fra andre amter med lidelser, der kræver behandling på afdeling med lands- og landsdelsfunktion.

Aalborg Sygehus har siden 2002 generelt opnået universitetsstatus.

Afdelingen har ansvaret for en gynækologisk elektiv funktion på Hobro Sygehus. Funktionen betjenes af 2 overlæger 4 dage ugentligt med 2 operationsdage, hvor der yderligere er behov for assistenter. Desuden betjener afdelingen på samme sygehus et obstetrisk specialambulatorium med tilhørende obstetrisk ultralydsfunktion 2 gange hver måned. Fra 1. februar 2004 er der indrettet Fertilitetsklinik på Dronninglund Sygehus.

Organisationen af obstetrik i amtet har nyligt gennemgået en omstrukturering, således at der nu foregår fødsler på de to obstetriske afdelinger i amtet. Jordemodervæsenet i Nordjyllands Amt er en selvstændig amtslig organisation, hvor centerjordemødrene har funktion i jordemodercentre i den primære svangreprofylakse og funktion på fødeafdelingerne ved fødslerne. I afdelingsregi er der ansat en overjordemoder samt 9 afdelings-/instruktionsjordemødre, hvis opgaver er faglig ledelse samt undervisning. Afdelingen har et forpligtigende samarbejde med Danmarks Jordemoderskole i Aalborg, hvor lægerne har påtaget sig formaliseret undervisning; et arbejde der gennem årene har været stimulerende for det obstetriske arbejde i afdelingen.

Afdelingen er centralt placeret i Nordjysk gynækologisk-obstetrisk speciallægeklub, der består af speciallægerne fra de gynækologiske afdelinger i amtet. Der diskuteres her retningslinjer og standarder for behandling i amtet. Som eksempel kan nævnes arbejdet med indførelse af RMI-scoring (risk malignancy index score, baseret på alder, ultralydskriterier og CA-125), af kvinder over 30 år, henvist til behandling for ovariecyste med det formål at sikre centraliseret behandling af patienter med avanceret cancer ovarii. Nordjyllands Amt var det første amt i landet, der implementerede DSOGs rekommandation angående centraliseret behandling af cancer ovarii.

Afdelingen har et nært samarbejde med flere afdelinger på sygehuset og ligeledes med Gynækologisk Afdeling i Skejby som led i universitetssamarbejdet.

Der er følgende lands- og landsdels funktioner tilknyttet afdelingen:

1. Gravide med insulinkrævende diabetes mellitus
2. Gravide med monoamniotiske flerfoldsgraviditeter
3. Rhesus-immunisering og anden blodtype immunisering
4. Gravide med autoimmune trombocytopeni
5. Speciel prænatal diagnostik, herunder type III scanning og CVS
6. Gravide med svære hjerte-, nyre-, immun- eller tarmsygdomme
7. Komliceret uro-gynækologi
8. Cancer vulvae
9. Cancer cervicis uteri > IA
10. Cancer ovarii
11. Recidivtilfælde af gynækologisk cancer.

Aktivitet og sengekapacitet (2002)

Aktivitet (2002)

Indlagte patienter:	6073
Fødsler:	3272
Operationer, stationære:	4029
Operationer, amb:	1547
Ambulante undersøgelser:	23379
Heraf:	
Ultralydsambulatorium:	7555
Kosmetolog:	2208
Inkontinensklínik:	496

Sengenormering (2002)

Afsnit G1:	18 senge
Afsnit G2:	18 senge
Barselsafsnit B:	22 senge (+22 vugger)
Dagafsnit:	6 senge
Fødestuer:	12 stuer

Organisation og lægebemanding

Afdelingen er traditionelt opbygget med afdelingsledelse bestående af den administrerende overlæge og oversygeplejersken. Afdelingsledelsen har, jævnfør ansvars- og kompetence-beskrivelse, uddelt ledelsesmæssig ansvar til afdelingsledelser bestående af overlæge og afdelingssygeplejerske, ledende sekretær eller overjordemoder. Der er oprettet følgende afdelingsledelser: Barselsafsnit B, afsnit G1 + G2, fødegang, ambulatorium, ultralydsafsnit, operationsafsnit og sekretariat. Fertilitetsenhed åbner 2004 på Dronninglund Sygehus.

Fagligt administrativt er afdelingen opdelt i følgende 5 ansvarsområder, hvortil der er tilknyttet overlæger med ekspertfunktion indenfor området under ledelse af områdets specialeansvarlige overlæge.

Kirurgisk gynækologi: Uro-gynækologi

Område	Overlæge	Tlf.	Kontaktperson	Tlf.
Forebyggelse, undersøgelse og behandling af kvinder med vandladningsproblemer og nedsunken livmoder	Hans Madsen	9932 1200	Sekr. Inge Larsen	9932 1217
	Karin Glavind	9932 1900	Sekr. Mona Jensen	9932 1245
	Lisbeth Mørup	9932 1243	Sekr. Marian Jensen	9932 1252

Kirurgisk gynækologi: Onkologi

Område	Overlæge	Tlf.	Kontaktperson	Tlf.
Undersøgelse og behandling af kvinder med kræft i underlivet	Erik Søgaard Andersen	9932 1218	Sekr. Joan Olesen	9932 1224
	Tove Svarrer	9932 1237	Sekr. Lone Højfeldt	9932 1225
	Aage Knudsen	9932 1257	Sekr. Helle Schmidt	9932 1258

Den reproduktions-gynækologiske og endokrinologiske gynækologi

Område	Overlæge	Tlf.	Kontaktperson	Tlf.
Diagnostik og behandling af barnløse par, abortprovokation, blødningsforstyrrelser, hormonforstyrrelser og hormonbehandling af kvinder	Annemette Jørgensen	9932 1206	Sekr. Annie Nielsson	9932 1226
	Christian Thorsen	9932 1220	Sekr. Laila Ottesen	9932 1204
	Michael Aasted			
	Bjørn Pedersen			

Den obstetriske funktion

Område	Overlæge	Tlf.	Kontaktperson	Tlf.
Forebyggelse, undersøgelse og behandling under svangerskab, fødsel og barselperiode	Margrethe Møller	9932 1236	Sekr. Kirsten Thisted	9932 1239
	Birthe B. Mortensen	9932 1205	Sekr. Birgitte Jacobsen	9932 1404
	Pia Kaspersen	9932 1265	Sekr. Lis Jørgensen	9932 1289
	Ulla Christiansen	9932 1222	Sekr. Hanne Doherty	9933 1287
Område	Overlæge	Tlf.	Kontaktperson	Tlf.
Prænatal genetisk rådgivning, prænatal diagnostisk prøveudtagning samt ultralydskanning af gravide og gynækologiske patienter	Peter Skovbo	9932 1214	Sekr. Anne-Mette Vilsen	9932 1285
	Ingelise Qvist	9932 1229		
	Eva Hoseth	9932 1231		

Personalenormering i afdelingen (2007)

Stillingskategori	Antal
Læger	36,0
Sekretærer	28,6
Jordemødre	10
Plejepersonale	117

Lægenormering

Stillingskategori	Antal
Administrerende overlæge	1
Overlæge, sideordnet, tjenestemand	3
Overlæge, overenskomst	12
Afdelingslæger	6
R1, klassificerede	3
Reservelæge, undervisning	4
Reservelæge, introduktion	1
Reservelæge, almen medicin	2
Reservelæge, supplerende onkologi	0,5

Introduktion til afdelingen

Afdelingen har udarbejdet et introduktionsprogram af én uges varighed for alle nye læger, der ikke tidligere har været ansat i afdelingen. Programmet består af rundvisning og præsentation i afdelingen, gennemgang af arbejdsgange, orientering om vagtarbejde, konferencer, lønsedler etc. Ansvarlig for introduktionsprogrammet er yngre uddannelseskoordinerende læge. Herudover deltager nye læger på sygehuset i et tværfagligt introduktionsprogram forestået af sygehusledelsen

Uddannelsen i øvrigt er tilrettelagt med færdighedsudviklende perioder – se uddannelsesprogrammet.

Vagtstruktur

Vagttype	
Forvagt (til kl. 19)	4 reservelæger
Mellemvagt	12-skiftet delt vagt på tjenestestedet (reservelæger, 1. reservelæger og afdelingslæger)
Bagvagt	12-skiftet døgnvagt (overlæger, afdelingslæger)*

* Det er afdelingens politik, at der altid er en speciallæge til stede i afdelingen. I det omfang mellemvagten dækkes af ikke speciallæge har overlægen/afdelingslægen vagt fra tjenestestedet, ellers tilkald fra hjemmet.

Såvel fase II som fase IV lægen indplaceres efter en introduktionsperiode i mellemvagtslaget og vil således efter den foreliggende struktur gå i 12 skiftet delt vagt på tjenestestedet. Den daglige arbejdstid er p.t. fra kl. 08.00-15.56. Vagter er fra kl. 15.30-09.00.

Politik for kursusdeltagelse

Der tildeles tjenestefrihed med løn samt rejsegodtgørelse til deltagelse i alle A-kurser. Afdelingen har et samlet kursusbudget, hvorfra midler til deltagelse i kongresser og kurser kan tildeles efter skriftlig ansøgning til afdelingsledelsen. Afdelingen har ikke rigide regler for tildeling af midler, men enhver ansøgning vil blive vurderet ud fra følgende retningslinjer:

- 1) Afdelingens samlede kursusbudget, herunder tilbageværende midler.
- 2) Tidligere tildeling.
- 3) Aktivitetens relevans for afdelingen og den enkeltes videreuddannelse.
- 4) Ansøgning om midler til kongresdeltagelse styrkes ved antagelse af indlæg/poster og efterfølgende planlagt uddannelsesaktivitet i afdelingen.

Kurser

Sundhedstyrelsens tværfaglig kursus på 1 uge i vejledning og 3-4 dage i ledelse, administration og samarbejde. Undervisningsudvalget under DSOG arrangerer 30 dages kurser med teoretisk og færdighedsudviklende indhold. Færdighedstræning på Fødefant. Stankursus. Mulighed for færdighedskursus på Biomedicinsk Laboratorium.

Konferencer og formaliseret undervisning

Kursisten forventes i øvrigt at deltage aktivt i afdelingens konferencer:

Konferencer:	Dag:	Kl.:	Sted:
Morgenkonference	Dagligt	08.00 - 08.30	Konferencelokalet
Fødegangskonference	Dagligt	08.30 - 09.00	Fødegangen
Pædiatrisk-Obstetrisk	Hver fredag (bortset fra første fredag i måneden)	08.45 -	Konferencelokalet
Fosterpatologi	Fjerde torsdag i måneden	13.45 -	Patologisk Institut
Pædiatrisk patolog (bl.a. dødfødte)	Anden onsdag i måneden	13.45 -	Patologisk Institut
Patologisk-Onkologisk-Gynækologisk	Hver tirsdag	09.15 - 10.00	Patologisk Institut
Klinisk-Kemisk	Første torsdag i måneden	08.15 -	Konferencelokalet
Urogynækologisk	Løbende konference hver tirsdag	12.30 - 16.00	Inkontinensklubben

Uddannelsessøgende forventes ligeledes at deltage i de af afdelingen arrangerede undervisningssessioner udenfor almindelig dagarbejdstid. Afdelingen har tradition for afholdelse af fyraftensmøder, specielt på det obstetriske område.

I semester månederne har afdelingen 6-8 medicinstuderende (10. semester) i kurser af 4 ugers varighed. I forbindelse med dette har afdelingen formaliseret studenterundervisning 4 eftermiddage om ugen fra 15.00-16.00. Introduktionslæger kan deltage i undervisningen.

Afdelingen har haft inspektorbesøg i 2003. Rapport tilgængelig på www.sundhedsstyrelsen.dk

Organkirurgisk Afdeling, Sygehus Vendsyssel

Afdelingsbeskrivelse

Nordjyllands Amt har ca ½ mio. indbyggere. Kirurgien i amtet er opdelt i 2 Funktionsbærende Enheder (FBE):

- **FBE Sygehus Vendsyssel** som omfatter Organkirurgisk Afdeling, Hjørring Sygehus og Kirurgisk Afdeling, Frederikshavn Sygehus.

- FBE Kirurgi Syd som omfatter Kirurgisk Gastroenterologisk Afdeling A, Aalborg Sygehus og Kirurgisk Afdeling, Hobro Sygehus. FBE Kirurgi Syd varetager lands-landsdelsfunktion for Nordjyllands Amt.

Sygehus Vendsyssel er Nordjyllands Amts 2. hovedsygehus med et optageområde som dækker hovedparten af Vendsyssel svarende til ca. 200.000 indbyggere.

Rent geografisk er organkirurgisk afdelings funktioner fordelt på sygehusene i Frederikshavn og Hjørring. Den uddannelsessøgendes ansættelsessted er primært Hjørring Sygehus, som også er det sted, hvor vagtfunktionen varetages, men af uddannelsesmæssige grunde kan en begrænset del af uddannelsen foregå på sygehuset i Frederikshavn.

Afdelingens forskellige funktioner er fordelt som følger:

Frederikshavn Sygehus:

En omfattende elektiv operativ aktivitet med såvel dagklinik som 7-døgnsafsnit med bl.a galdestens- og herniekirurgi, laparoskopisk kirurgi, kirurgi for benigne mammalidelser samt chirurgia minor. Der foretages også øvre og nedre gastroenterologiske endoskopier samt en del urologiske indgreb.

Hjørring Sygehus:

Afdelingen varetager al akut kirurgi samt større kirurgi på komplicerede patienter. Desuden opereres børn under 2 år i Hjørring.

Al colorectalkirurgi foregår i Hjørring.

Større urologiske indgreb – f.eks. nefrektomier - samt urologisk udredning i speciallægeregi.

Kirurgisk behandling af mammacancer og benigne thyreoidealidelse.

ERCP-funktionen er beliggende i Hjørring

Afdelingen rummer desuden en selvstændig endoskopienhed, hvor der udføres et stort antal gastroskopier, sigmoideoskopier og coloskopier på ambulante patienter.

Overlægerne på Organkirurgisk afdeling, Sygehus Vendsyssel, dækker som speciallæger tilsammen områderne almen kirurgi, kirurgisk gastroenterologi og urologi og de uddannelsessøgende yngre læger alternerer imellem disse funktioner.

Afdelingen deltager i uddannelsen af turnusreservelæger og kirurgiske introduktionslæger samt af speciallæger indenfor områderne kirurgi, gynækologi og almenmedicin.

Vagtstrukturen er for øjeblikket under revision.

*Nærmere oplysninger og udførlig afdelingsbeskrivelse af **Organkirurgisk afdeling, Sygehus Vendsyssel** kan rekvireres hos afdelingens ledende overlæge eller uddannelsesansvarlige overlæge.*

Uddannelsesforløbet

Uddannelsesforløbet strækker sig over 6 måneders sammenhængende ansættelse på Organkirurgisk afdeling.

Den uddannelsessøgende læges primære ansættelsessted er som nævnt Hjørring Sygehus og det er også her lægen indgår i vagten (forvagt med vagt fra vagtværelse).

I dagarbejdstiden tilstræbes det at den uddannelsessøgende placeres i funktioner som er specifikt relevante for specialet og der tages størst muligt hensyn til dette i den daglige planlægning af arbejdsopgaverne (operationer, ambulatorier, modtagelse, stuegang mm).

Ved ansættelsens start tildeles alle en vejleder (overlæge eller afdelingslæge) som varetager de sædvanlige vejlederfunktioner – herunder attestering af opnåede kompetencer.

Ved ansættelsens afslutning gennemgår og evaluerer den uddannelsessøgende, vejlederen og den uddannelsesansvarlige overlæge sammen uddannelsesforløbet og sikrer at alle relevante kompetencer er opnået.

Formål

Formålet med de 6 måneders ophold på kirurgisk afdeling er at bibringe den uddannelsessøgende en grundlæggende teoretisk og praktisk viden og erfaring indenfor kirurgien med specielt sigte på dennes fortsatte virke indenfor gynækologi og obstetrik. Specifikke mål fremgår af *Logbog for hoveduddannelsen i Gynækologi og obstetrik* og er udspecificeret i kompetenceoversigt og checkliste.

Gynækologisk Afdeling, Sygehus Vendsyssel

Sygehus Vendsyssel er en fusion af Frederikshavn-Skagen og Hjørring-Brønderslev Sygehus. Sygehus Vendsyssel varetager lokalsygehusfunktionen og hovedsygehusfunktion for ca. 200.000 indbyggere. Sygehus Vendsyssel har i Hjørring 330 sengepladser inkl. vugge- og intensivsenge. Herudover er der et 1-dags kirurgisk afsnit og et 5-døgns afsnit. I Frederikshavn har Sygehus Vendsyssel 209 sengepladser og et nyoprettet 1-dagskirurgisk afsnit. I Brønderslev er der etableret en genoptræningsfunktion, der omfatter 50 medicinske sengepladser fordelt på 2 afsnit. I Skagen er der 18 sengepladser, der først og fremmest anvendes til internmedicinske patienter.

Sygehuset har i alt 15 lægelige specialer.

Den kirurgiske blok omfatter 6 specialer: gynækologi/obstetrik, organkirurgi, urologi, ortopædkirurgi, øre-næse- hals-sygdomme.samt øjensygdomme.

Den medicinske blok omfatter 5 specialer: intern medicin, lungemedicin, reumatologi, neuromedicin og pædiatri.

På det tværgående medicinske område varetages funktionen af 4 specialer, nemlig anæstesiologi, klinisk kemi, billeddiagnostik og patologi.

Øre-næse- halsafdeling, øjenafdeling og neuromedicinsk afdeling betjenes af speciallæger fra Aalborg Sygehus. Afdelingerne har ikke set selvstændigt forvagtslag, hvorfor der for disse afdelinger ikke er akut-modtagelse af patienter udenfor dagtiden.

Gynækologisk Obstetrisk afdeling, Sygehus Vendsyssel.

Gynækologi og obstetrisk speciallægefunktion i Sygehus Vendsyssel varetages p.t. af to specialafdelinger med hver sin afdelingsledelse. På baggrund af Amdsrådets beslutning om at de to afdelinger fremtidigt skal have fælles ledelse sker der p.t. et arbejde med at gennemføre dette.

Det er besluttet, at der i Frederikshavn fremover skal varetages fødselsbetjening i jordemoderbemandet fødeklinik.

Bortset fra hjemmefødsler vil øvrige fødsler ske i Hjørring, hvor der etableres vagtbemanding med speciallæge i tilstedeværelsesvagt. Forvagtslaget bibeholdes og dækkes af reservelæger samt 1. reservelæger i tilstedeværelsesvagt.

Den akutte funktion i specialet vil fremover blive varetaget i Hjørring, medens en række elektive funktioner vil blive varetaget i Frederikshavn, herunder ambulatorie- samt endagskirurgiske operationer og operative indgreb, der kan varetages med observation af postoperative patienter med speciallæge i tilkaldevagt.

Nedenfor beskrives funktionen som den p.t. er i Sygehus Vendsyssel, Hjørring idet der i skrivende stund ikke er fuld klarhed over den fremtidige fordeling af operative funktioner, idet der sker en evaluering af om logistikken i Hjørring vil kunne rumme de opgaver, der kræves for at kunne løfte opgaver, som amtet har pålagt afdelingen.

Spørgsmålet om logistik skal ses på baggrund af, at Sygehus Vendsyssel, Hjørring er landsdelens akutte sygehus.

Gynækologisk Obstetrisk afdeling, Sygehus Vendsyssel, Hjørring.

Afdelingen er en speciallægeafdeling i gynækologi og obstetrik og disponerer over én stationær sengeafdeling med i alt 25 senge med tilhørende vuggeafsnit. Desuden har afdelingen adgang til femdøgns afsnit og tre sengepladser på én-dagskirurgisk afsnit.

Afdelingens ambulante aktivitet er på ca. 10.000 ambulante ydelser årligt og der er ca. 3.000 indlæggelser årligt. Afdelingens aktivitet og funktion varetages med profilering indenfor interesseområderne: Obstetrik, infertilitet, laparoskopisk kirurgi, ultralyddiagnostik, prænatal diagnostik, urogynækologi og onkologi.

Der er ca. 1000 fødsler årligt. Afdelingen varetager risikofødsler efter graviditetsuge 32 med undtagelse af Rhesus immuniserede og gravide kvinder med diabetes mellitus.

Afdelingen har et godt samarbejde med pædiatrisk afdeling, der har fuldt udbygget neonatal funktion grad I og II. Der er anæstesiologisk akut beredskab ligesom der er jordemoder og plejepersonale i tilstedeværelsesvagt.

Afdelingens lægestabsstruktur er fastlagt til:

Administrerende overlæge

6 overlæger

2 klassificerede uddannelses/fase 3 læger
 1 uklassificeret 1. reservelæge
 4 klassificerede introduktionsreservelæger samt
 2 klassificerede almenlægeblokstillinger

Færdighedsudviklende perioder

Hver enkelt speciallæge varetager sine interesseområder samt arbejder bredt i afdelingen. Der er som følge heraf ikke nogen strikt søjleopdeling. Der er dog på enkelte ugedage en profilering i patienternes fremmøde og denne profilering vil blive videreført på baggrund af hver enkelt læges interesseområder.

Afdelingens uddannelsesansvarlige overlæge og uddannelseskoordinerende reservelæge vil være behjælpelig med, at den uddannelsessøgende læges ophold vil kunne kvantiteres som følger:

	Dage
Introduktion. Herunder 1. dag generel information i Sygehusledelsens regi for alle nyansatte ved sygehuset. Separat information fremsendes inden fremmødet ledsaget af Sygehusledelsens velkomstskrivelse. Øvrige dage bla. rundvisning og introduktion på afdelingerne, fødegang, ambulatorium og på operationsgangen.	4
Ultralyd	10
Fødegang	10
Ambulatorium	10
Obstetrisk ambulatorium	10
Operation	10
Fertilitet	5
Urogynækologi	5

Rækkefølgen af de ovenfor beskrevne færdighedsudviklende dage er vilkårlig og kan evt. opdeles i kortere perioder. Den øvrige tid af ansættelsen vil være udfyldt af aktivitet fordelt indenfor hele det gynækologiske og obstetriske speciale.